

Folkethingets Forhandlinger. (98.)

1553 12. Dec. 1889: 1. Beh. af Forslag til Grundlovsforandring.

1554

Maade, at det ikke er til at tage feil af. Det er forsaavidt ret heldigt, at det er slet, som man deri kan se et Bevis for, at det Parti, som det ærede Medlem repræsenterer, staaar paa Konfliktens Standpunkt og ønsker den fortsat paa samme Maade som hidtil, og at de gjentagne Forsikringer om, at man bør forhandle og blive enige, holde Grundloven, som den er ment, og alt dette, efter deres eget Standpunkt ikke kan betegnes som Andet end Traser, der ikke have Nogetombest at bethde

Beth: Det har, det tilstaaer jeg, i høi Grad interesseret mig, at det foreliggende Lovforslag er kommet frem, og da i Særdeleshed, fordi det foreslaaer en Grundlovsforandring. Det forekommer nemlig mig, at saaledes som Tilstanden her hjemme har udviklet sig, kan det ikke undgaas, at den bærer hen imod, at vi maa komme til en Grundlovsforandring, og at navnlig en Grundlovsforandring mere og mere maa blive det Program, som Oppositionen sætter paa sin Fane og sælter Alt ind paa at føre igjennem. Efter min Mening bør en Grundlovsforandring omfatte meget mere end det foreliggende Lovforslag, men dette siger, som jeg nævnte, jo allerede paa en Begyndelse i den Retning, og derfor har det, fra den Side set, interesseret mig, at det er fremkommet. Med Hensyn til selve Lovforslaget bemærkede det ærede Medlem for Københavns 4de Valgtreds (Scharling), at Lovforslaget egentlig er et rent og bart Lotteri og ikke Andet. Deri kan jeg dog ikke være saa ganske enig. Jeg ser paa Lovforslaget fra det Synspunkt, som dets ærede Ordfører har gjort i det Foredrag, hvormed han fremlagde det, hvor han henimod Slutningen siger, at Forslagets Kjerne er "Tilvejebringelsen af en Nagsret, der gjør det umuligt for de politiske Partier at spekulere ikke blot i Dommernes Inhabilitet, men overhovedet i deres Kjendstab til Dommernes politiske Sympathier og Antipathier, for derpaa at bygge Forhaabninger om Dækning og Fristidelse, naar de ville gaa udenom Grundloven." Naar man nu ser paa Forslaget, saaledes som det foreligger, og spørger, om det ogsaa er stiftet til at opfylde den Hensigt, som den ærede Ordfører betegnede som det, der er Kjernepunktet deri, kan jeg ikke se bedre, end at det slet ikke er saa ganske

ustiftet dertil, og det ikke nær har saa meget Karakter af Lotteri, eller lad mig sige Spillen Plat og Krone, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgtreds, saavidt jeg opfattede ham, søgte at give det Udseende af. Der er Noget, man i den juridiske Verden kalder Affrættelsestheorien paa Straffeomraadet, og det, som Lovforslaget gaar ud paa efter de Ord af den ærede Ordfører, som jeg oplyste, er jo det at affrætte et Ministerium fra at træde udenfor Grundloven og begaa andre Handlinger, som det ikke maa gjøre, fordi det kan rikkere at blive dømt. Saaledes gaar det med Enhver, der forser sig; naar han tror, at han ikke kan rikkere at blive dømt, er Fristelsen til at forse sig meget større, end naar han ikke er sikker paa, at han ikke kan blive dømt. Jeg vil nu sætte det Tilfælde, som efter min Mening absolut maa komme, at Landsthinget og Folkethinget begge to blive enige om, at det dog nu er blevet for galt, at nu maa der sættes en Stopper for den Vej, Ministeriet gaer frem paa. Jeg anser det for temmeligt sandsynligt, at saadan Enighed maa komme, thi det kan vel dog ogsaa en Gang gaa Landsthinget for vidt, og naar det er Tilfældet, er der ikke noget Lotteri i dette Forslag, thi saa blive Dommernes valgte af begge Thing, saaledes at man ved deres Valg tror at sikke sig, at de give Regjeringen Ret i den Sag, der er Tale om, idet naturligvis begge Things Medlemmer, som vælges, ogsaa fuldt ud ere overbeviste om, at Ministeriet har Uret, har forset sig, og at der bør vælges Dommere, som de ogsaa tør haabe ville have den samme Opfattelse. Jeg siger, at under Forudsætning af Enighed mellem Thingene, som sikkert engang vil komme, fordi det engang kan og maa blive Landsthinget for galt, er der intet Lotteri i Lovforslaget. Men selv om man vil tage Situationen, saaledes som den foreligger i dette Dieblit, og under Henblik til, at Landsthinget vilde vælge 12 Dommere, om hvilke det var vist, at de vare tilfældige til at frifinde Ministeriet i den Sag, der nu kunde være Spørgsmaal om, og at Folkethinget vilde vælge 12 Dommere, om hvilke man formodede, at de vilde dømme Ministeriet, kunde man nok sige, at i den første Sag, som blev anlagt, blev det, efter som Lovforslaget er indrettet, en Tilfældighed, blev det